

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D., a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. P.**
zastoupeného advokátem Mgr. Petrem Křižákem, MBA, LL.M.
sídlem Purkyňova 787/6, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

proti
žalované **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutím žalované ze dne 30. 6. 2017, č. j. MV-62862-4/SO-2017, ve věci
žádosti o povolení k trvalému pobytu

takto:

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 30. 6. 2017, č. j. MV-62862-4/SO-2017 se **zrušuje** a **věc se vrací** žalované k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje

- II. Žalovaná je **povinna** zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení částku, jejíž výše bude stanovena v samostatném usnesení, do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 3. 8. 2017 domáhá přezkoumání rozhodnutí žalované č. j. MV-62862-4/SO-2017 ze dne 30. 6. 2017, kterým bylo zamítnuto žalobcovo odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR, odboru azylové a migrační politiky č. j. OAM-10303-24/TP-2016 ze dne 20. 3. 2017; tímto byla zamítnuta dle ust. § 75 odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“) zamítnuta žádost žalobce o povolení k trvalému pobytu.
2. Žalobce v podané žalobě, respektive v jejím doplnění namítl, že žalovaná učinila nesprávný závěr, když neshledala předpoklady pro zachování nepřetržitosti pobytu žalobce na území České republiky podle § 68 odst. 2 písm. e) ZPC. Žalobce již v průběhu správního řízení uvedl důvod pro opuštění České republiky, který spočíval v blížícím se porodu žalobcovy manželky. V důsledku onemocnění narozeného syna se poté jeho pobyt protáhl, kdy doba nepřítomnosti přesáhla 6 měsíců. Žalobci se nepodařilo vzhledem k situaci v Arménii sehnat lékařské potvrzení, a proto dne 16. 3. 2017 podal k prvostupňovému orgánu žádost o prominutí povinnosti doložit lékařské potvrzení. Žalobce navrhl výše popsané skutečnosti dosvědčit mimo jiné čestným prohlášením svým či jeho příbuzných. Žalovaná však v napadeném rozhodnutí nezohlednila nezaviněný informační deficit žalobce, kdy tento objektivně nebyl schopen předložit požadovaný důkaz, aniž by sám sebe či jeho rodinu vystavil nebezpečí existenčních problémů. Žalovaná ani prvostupňový správní orgán se neřídili zásadou materiální pravdy ve smyslu ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“), protože dostatečně nevzali v úvahu, že po žalobci není spravedlivé požadovat předložení požadovaného důkazu a tedy mu nelze informační deficit klást k tíži.
3. Žalovaná ve svém vyjádření k doplnění žaloby ze dne 21. 11. 2017 uvedla, že řízení o povolení k trvalému pobytu je zahajováno na žádost a jako takové je ovládáno zásadou dispoziční, nikoliv vyšetřovací. S ohledem na tuto skutečnost tak leží důkazní břemeno primárně na žalobci, který má povinnost tvrdit rozhodné skutečnosti a navrhopvat důkazy k prokázání svých tvrzení. Bylo tedy na žalobci, aby správním orgánům poskytl veškeré podklady, aby byl v řízení úspěšný.
4. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Ve věci rozhodl soud bez jednání, ačkoli s takovým průběhem žalobce vyjádřil nesouhlas, neboť krajský soud shledal důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí dle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.
5. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že dne 30. 6. 2016 podal žalobce žádost o vydání povolení k trvalému pobytu podle ust. § 68 odst. 1 ZPC, tedy při splnění podmínky 5

let nepřetržitého pobytu na území. Správní orgán I. stupně z údajů v cizineckém informačním systému zjistil, že žalobce se na území nachází od března 2009, a to na základě následujících pobytových titulů: 1) vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem zaměstnání (23. 3. 2009 – 31. 12. 2009) a 2) povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání (1. 1. 2010 – 22. 2. 2017). Dále byla zjištěna z cestovního pasu žalobce doba jeho nepřítomnosti na území ČR v období předchozích 5 let: 1) od 16. 1. 2013 do 7. 3. 2013 (49 dnů), 2) od 18. 8. 2014 do 22. 9. 2014 (34 dnů), 3) od 28. 4. 2015 – 14. 1. 2016 (260 dnů), 3) od 22. 9. 2016 do 14. 1. 2017 (113 dnů). Celková doba nepřítomnosti činila 456 dnů. Správní orgán I. stupně vyhodnotil dobu nepřítomnosti od 28. 4. 2015 do 14. 1. 2016 jako nepřítomnost přesahující více než 6 měsíců ve smyslu ust. § 68 odst. 2 písm. e) ZPC, tedy jako narušení nepřetržitosti pobytu podle § 68 odst. 1 ZPC. Žalobce svou nepřítomnost odůvodňoval zdravotními komplikacemi novorozeného syna, v čemž spatřoval závažný důvod stanovený v ust. § 68 odst. 2 písm. e) věta druhá ZPC, v jehož důsledku byla nepřetržitost pobytu zachována. Dne 16. 3. 2017 byla prvostupňovému orgánu doručena žádost žalobce o prominutí předložení lékařského potvrzení, neboť se mu tento doklad v rodné zemi nepodařilo získat. Žalobce toto odůvodnil tím, že lékaři v Arménii mu potvrzení odmítli vystavit, protože od předmětné

doby uplynuly již dva roky. Navíc by tato žádost mohla být pro žalobce drahou záležitostí. Dne 20. 3. 2017 bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, kterým byla žádost žalobce zamítnuta pro nesplnění podmínky uvedené v ust. § 68 ZPC. V odůvodnění prvostupňový orgán uvedl, že žalobce neunesl důkazní břemeno, protože nedoložil v řízení žádný důkaz prokazující jeho tvrzení. Proti tomuto rozhodnutí si žalobce podal odvolání, v jehož doplnění ze dne 2. 5. 2017 namítl, že s ohledem na situaci v arménském zdravotnictví není bezúplatně schopen získat potvrzení o onemocnění syna. Majetkové poměry žalobce a jeho rodiny mu poté neumožňují vynaložit takovou peněžní částku, aniž by tento výdaj nemohl způsobit existenční problémy jeho rodině. Toto ostatně tvrdí již od počátku řízení a ačkoli není schopen doložit lékařské potvrzení, je schopen a ochoten alespoň čestným prohlášením svým či kohokoli ze svých příbuzných tuto skutečnost potvrdit. Napadeným rozhodnutím ze dne 30. 6. 2017 bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí. Dle názoru žalované žalobce v předcházejícím řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu na území onemocnění dítěte netvrdil a ani jej nemůže nikterak prokázat. Žalobce tedy dle žalované neunesl důkazní břemeno. Čestné prohlášení jako listinný důkaz podle ust. § 53 odst. 5 SŘ lze využít spíše výjimečně a nikoli za situace, kdy je třeba určitá tvrzení podložit věrohodnými důkazy. Závěrem žalovaná uvedla, že ačkoli by žalobce v případě prominutí předložení potvrzení splnil podmínky nároku na vydání povolení k trvalému pobytu, postupoval správní orgán I. stupně v souladu s ust. § 51 odst. 3 SŘ, podle kterého správní orgán zamítne žádost, jakmile je zjištěna skutečnost, která znemožňuje žádosti vyhovět. Další dokazování se v takovém případě již neprovádí.

6. Dle ust. § 68 odst. 1 ZPC v rozhodném znění, se povolení k trvalému pobytu na žádost vydá cizinci po 5 letech nepřetržitého pobytu na území.
7. Dle ust. § 68 odst. 2 písm. e) ZPC v rozhodném znění, se do doby pobytu podle odstavce 1 započítává období nepřítomnosti cizince na území v průběhu doby pobytu podle písmen a) až d), pokud tato jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 6 po

Shodu s prvopisem potvrzuje

sobě jdoucích měsíců a pokud ve svém souhrnu nepřesáhla 310 dnů; pokud jedno období nepřítomnosti cizince na území nebylo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců ze závažných důvodů, zejména jde-li o těhotenství a narození dítěte, závažné onemocnění anebo studium nebo odborné školení, nepřetržitost pobytu je zachována, přičemž toto období se do doby pobytu podle odstavce 1 nezapočítává.

8. Dle ust. § 3 SŘ, nevyplývá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.
9. Krajský soud v projednávané věci připomíná, že správní řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu je ovládáno zásadou materiální pravdy zakotvenou v § 3 SŘ; rozhodnutí správních orgánů tak musí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Správní orgány, aby dostály této zásadě, jsou povinny zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti a za tím účelem si opatřit potřebné podklady pro rozhodnutí. Podkladem pro vydání rozhodnutí mohou ve smyslu § 50 odst. SŘ být zejména návrhy účastníků, důkazy, skutečnosti známé správnímu orgánu z úřední činnosti, podklady od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečnosti obecně známé. K provedení důkazů lze dle § 51 odst. 1 SŘ užít všech důkazních prostředků vhodných ke zjištění stavu věci. Ačkoli lze přisvědčit žalované, že řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu je návrhové a tedy důkazní břemeno leží primárně na žalobci (žadateli), neznamená to, že mohou správní orgány rezignovat na naplnění zásady materiální pravdy a jen pasivně vycházet z údajů předložených, resp. nepředložených účastníkem řízení.
10. Z obsahu správního spisu jasně plyne, že žalobce v průběhu celého řízení zcela konkrétně argumentuje skutkovými okolnostmi odůvodňujícími případnou aplikaci výjimky dle § 68 odst. 2 písm. e) ZPC. Za situace, kdy žalobce tvrdí objektivní nemožnost předložení konkrétního listinného důkazu a zároveň navrhuje prokázat jím tvrzenou skutečnost jinak – čestným prohlášením, je nutno se s takovým návrhem přezkoumatelným způsobem vypořádat. Správní orgán sice není vázán návrhy účastníků, nicméně procesním právem žalobce, v případě nevyhovění jeho návrhu, je řádné odůvodnění (proč a z jakých důvodů) navržený důkaz proveden nebyl. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 19. 8. 2008, č. j. 1 Azs 59/2008–4 dospěl k závěru, že *„Úvahu o tom, který z žalobcem navržených důkazů proveden nebude, musí správní orgán náležitě odůvodnit. Z již zmiňovaných limitů zásady zakotvené v § 3 správního řádu vyplývá, že odmítnutí provést určitý důkaz může přicházet v úvahu za předpokladu, že tvrzená skutečnost, k jejímuž ověření nebo vyvrácení je důkaz navrhován, nemá relevantní souvislost s předmětem řízení, nebo že navržený důkaz není způsobilý tvrzenou skutečnost vyvrátit nebo potvrdit, tzn. nedisponuje vypovídací potencií, nebo že provedení důkazu je nadbytečné, a to tehdy, byla-li již skutečnost, která má být dokazována, v dosavadním řízení bez důvodných pochybností postavena najisto.“* Na základě uvedeného je zřejmé, že odůvodnění žalované stran neprovedení důkazu čestným prohlášením nemůže obstát.
11. Žalovaná totiž v napadeném rozhodnutí hodnotila navrhovaný důkaz čestným prohlášením, aniž by jej však vůbec provedla (a priori jej označila za nevěrohodný); argumentovala přitom zněním § 53 odst. 3 SŘ s tím, že užití čestného prohlášení je možné pouze výjimečně. Žalovaná však nesprávně vyložila předmětná ustanovení

Shodu s prvopisem potvrzuje

správního řádu; ustanovení § 53 odst. 3 totiž pouze uvádí podmínky, za nichž je možné předložení listiny *nahradit* čestným prohlášením. O takový případ se však v projednávané věci nejedná. Zákon o pobytu cizinců totiž nestanoví povinnost předložit pro aplikaci výjimky ve smyslu § 68 odst. 2 písm. e) konkrétní listinu, jak je tomu např. v případě povinnosti doložit podmínku trestní zachovalosti dle § 174 ZPC, který v odst. 3 právě připouští nahrazení předložení listiny (zpravidla výpisu z Rejstříku trestů) čestným prohlášením. Tedy, pro správnou aplikaci ustanovení § 68 odst. 2 písm. e) ZPC je nutné provést také řádné zjištění skutkového stavu všemi přípustnými (navrhovanými) důkazními prostředky. Žalovaná pominula, že čestné prohlášení může být obecně vzato jedním z (mnoha) podkladů pro rozhodnutí, tedy přípustným důkazním prostředkem ve smyslu § 50 odst. 1, § 51 odst. 1 SŘ. Jestliže žalobce k prokázání svého tvrzení navrhl důkaz čestným prohlášením, neboť jiným důkazem dle jeho vyjádření nedisponoval, bylo na správních orgánech, aby navrhovaný důkaz provedly, případně, aby jeho neprovedení v souladu se shora citovanou judikaturou řádně odůvodnily. Teprve až po provedení navrhovaného důkazu lze takový důkaz zhodnotit co do jeho důkazní síly, věrohodnosti apod.

12. Pokud v průběhu řízení o žádosti žalobce vyvstaly pochybnosti o tom, zda zde jsou dány okolnosti, které by zachovaly nepřetržitost pobytu žalobce a rozhodla-li žalovaná i přes přetrvávající nejasnosti o skutečnostech rozhodných pro uplatnění výjimky jen proto, že žalobce nepředložil slíbený doklad osvědčující jeho tvrzení, aniž by provedla důkazní prostředek navržený žalobcem, který nicméně věcně vyhodnotila jako nevěrohodný, porušila tím povinnost zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Zejména však žalovaná svůj závěr o neprovedení žalobcem navrhovaného důkazu řádně neodůvodnila a tato vada činí rozhodnutí žalované v této části nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. V důsledku uvedeného postupu žalovaná vzala za základ napadeného rozhodnutí skutkový stav, který však nemá oporu ve spise; také tato vada vede k závěru o nutnosti zrušit napadené rozhodnutí. Soud tedy napadené rozhodnutí v souladu s § 78 odst. 1, 4 s. ř. s. pro vady řízení dle § 76 odst. 1 písm. a), b) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, ve kterém bude žalovaná vázána právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

Žalovaná se neopomene řádně vypořádat s důkazními návrhy žalobce a dospěje-li i po doplnění dokazování, že žalobce svá tvrzení neprokazuje, poskytne žalobci v souladu se zásadou součinnosti zakotvenou v § 4 SŘ přiměřený prostor k navržení dalších důkazů; teprve po splnění těchto povinností lze ve věci řádně rozhodnout.

13. Výrokem II. soud stanovil žalované povinnost úhrady nákladů řízení žalobce České republice, neboť žalobce byl v řízení zastoupen jím ustanoveným advokátem a jedná se tak o náklady řízení žalobce, které platí stát ve smyslu § 64 s. ř. s., § 149 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších změn a doplnění (dále jen „o. s. ř.“). Jelikož výše těchto nákladů nebyla ke dni vyhlášení rozsudku známa, rozhodl soud, že o výši těchto nákladů bude ve smyslu § 151 odst. 6 o.s.ř. rozhodnuto v samostatném usnesení. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (srov. § 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalované povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 17. dubna 2018

Mgr. Jiří Gottwald

předseda senátu